

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Tos/5/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124010020
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Rešatková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8124010020.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Vladimíra Monoka a JUDr. Petra Tobiaša na neverejnom zasadnutí konanom dňa 12.03.2024 v Prešove takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku na podklade sťažnosti okresného prokurátora z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Prešov sp. zn. 1PP/1/2024 z 02.02.2024.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku a § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zákona z a m i e t a žiadosť odsúdeného A. B. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/147/2017 zo dňa 25.04.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3To/40/2019 zo dňa 28.05.2020.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov uznesením sp. zn. 1PP/1/2024 zo dňa 02.02.2024 podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku a § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Tr. zákona podmienene prepustil odsúdeného A. B. z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3To/40/2019 zo dňa 28.05.2020 a podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona mu stanovil skúšobnú dobu 30 mesiacov.

Proti tomuto rozsudku podal sťažnosť okresný prokurátor ihneď po vyhlásení uznesenia, pričom v dodatočne predložených dôvodoch sťažnosti po rekapitulácii výrokov napadnutého uznesenia a dôvodov rozhodnutia vyslovil, že so závermi súdu nesúhlasí, a je toho názoru, že podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody je v tejto veci nesprávne. Podmienené prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody možno odsúdeného, len ak okrem vykonania predpísanej minimálnej dĺžky výkonu trestu a plnenia si svojich povinností vo výkone trestu odňatia slobody a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Tieto skutočnosti súd pri rozhodovaní nezohľadnil. Odsúdený bol doteraz celkom 3-krát odsúdený, vždy pre úmyselné trestné činy. Z týchto odsúdení boli dve odsúdenia pre rovnakú a to závažnú trestnú činnosť. Na odsúdeného nemalo žiadny vplyv ani odsúdenie rozsudkom právoplatným 21.08.2013 pre zločin podľa § 172 Tr. zákona k podmienenému trestu odňatia slobody so stanovením skúšobnej doby do 22.08.2017. Napriek tomu v priebehu skúšobnej doby, konkrétne 01.10.2016, sa opätovne dopustil rovnako závažnej trestnej činnosti, tej, za ktorú je aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody. Je nepochybné, že skoršie odsúdenie nemalo na neho žiadny pozitívny vplyv v zmysle jeho prevýchovy a nápravy smerom k želanému správaniu po výkone trestu odňatia slobody. Okrem toho poukázal aj na hodnotenie osoby odsúdeného, z ktorého vyplývajú nie ojedinelé nedostatky v správaní odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody, viaceré negatívne poznatky, kde na rozdiel od súdu nepovažuje tieto nedostatky len za menej závažného charakteru. Jeho správanie nebolo na požadovanej úrovni a spolu so skutočnosťou uvedenou v predchádzajúcom odseku tejto sťažnosti nezakladá možnosť vyvodit' záver, že od odsúdeného možno očakávať, že povedie riadny život, ako to vyžaduje zákon. Preto je toho názoru, že podmienené prepustenie A. B. ako špeciálneho recidivistu z výkonu trestu

odňatia slobody nie je v súlade so zákonom, pretože vzhľadom na opakované odsúdenia a to pre rovnakú závažnú trestnú činnosť, nie je možné od neho očakávať nápravu, a teda navrhuje, aby krajský súd zrušil napadnuté uznesenie a zamietol žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Na podklade takto riadne a včas podanej sťažnosti odsúdeným ako osobou na to oprávnenou krajský súd v zmysle § 192 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ môže podať sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť je dôvodná.

Sťažnostný súd v prvom rade preskúmal procesný postup konajúceho súdu, ktorému niet čo vytknúť, keďže po nariadení verejného zasadnutia za účasti odsúdeného vykonal dokazovanie v súlade s pravidlami stanovenými procesným predpisom, pričom odsúdenému umožnil, aby sa k svojej žiadosti vyjadril a umožnil mu aj predniesť argumentáciu, na základe ktorej by malo byť vyhovené jeho žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

O zákonne vykonané dokazovanie konajúci súd potom opieral svoje skutkové zistenia, z ktorých vyvodil záver, že odsúdený A. B. vykonal dve tretiny z uloženého trestu. Z hodnotenia vyvodil, že odsúdený preukázal vo výkone plnením svojich povinností polepšenie, keď okrem 3 porušení, ktoré neboli závažného charakteru, bolo jeho správanie riadne a bez nedostatkov. Taktiež konajúci súd usúdil, že od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, keďže prípadné samotné nariadenie výkonu trestu v prípade, ak by sa dopustil trestnej či priestupkovej činnosti v čase skúšobnej doby, je spôsobilé ho odradiť od páchania tejto protispoločenskej činnosti. Zároveň je odsúdený vo výkone trestu prvýkrát, teda možno dospieť k záveru, že hrozba nariadenia výkonu trestu potom, čo má s ním osobnú skúsenosť, môže preventívne pôsobiť na odsúdeného.

V súvislosti s prieskumom vecnej správnosti napadnutého výroku odsúdeným sťažnostný súd uvádza, že v čase rozhodovania o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody bol odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody vo výmere 4 rokov uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/147/2017 zo dňa 25.04.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3To/40/2019 zo dňa 28.05.2020.

Formálne podmienky podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za zločin sú stanovené v § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zákona, podľa ktorého osobu odsúdenú za zločin možno podmiennečne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody. V danom prípade to znamená výkon trestu odňatia slobody v trvaní najmenej 32 mesiacov, a keďže odsúdený bol dodaný do výkonu trestu odňatia slobody 17.05.2021 a započítala sa mu doň aj doba obmedzenia osobnej slobody od 21.04.2017 do 04.05.2017, formálna podmienka podmiennečného prepustenia bola splnená ku dňu 03.01.2024.

Následne sťažnostný súd posudzoval, či napadnutý výrok sťažovateľom je vecne správnym a zákonným. Vychádzal pritom z obsahu vykonaných dôkazov ako aj z dôvodov napadnutého uznesenia, z ktorých plynie, že podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody sa opiera o splnenie materiálnych podmienok uvedených v § 66 Tr. zákona. Tie odsúdený naplní, ak vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Sťažovateľ namietal, že nebola splnená ani jedna materiálna podmienka podmiennečného prepustenia. Z dôvodov sťažnosti plynie, že sťažovateľ považoval viaceré negatívne poznatky v správaní sa odsúdeného na rozdiel od konajúceho súdu za nedostatky závažnejšieho charakteru, pretože správanie sa odsúdeného nebolo na požadovanej úrovni, o čo opieral svoj záver nenaplnenia materiálnych podmienok podmiennečného prepustenia.

Túto námietku možno považovať za dôvodnú, pretože o správaní sa odsúdeného nevytvorila len hodnotenie ústavu, kde bezprostredne odsúdený trest vykonával (miesto výkonu služby Sabinov), ale správanie sa odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody možno zistiť aj z prepúšťacej správy ÚVTOS Košice-Šaca, kde odsúdený vykonával ústavnú protitoxikomanickú liečbu nariadenú súdom, ktorá pre jeho vyhybavý postoj k všeobecne uznávaným hodnotám bez potreby meniť svoj

Život bola zmenená na ambulantnú, keďže ďalšie liečenie ústavnou formou by neprineslo želaný efekt. Po nástupe na výkon ústavnej ochrannej liečby dňa 10.01.2023 odsúdený v rámci režimu mal drobné prejavy nedisciplinovanosti, na vyzvanie síce bol aktívny, avšak mal manifestujúci odstup a polemizujúce postoje. Tieto negatívne poznatky o správaní sa odsúdeného v prvej polovici roka 2023 z výkonu ochranného liečenia spolu s nedostatkami v správaní sa odsúdeného od augusta 2021 do januára 2022, kedy už bol adaptovaný na výkon trestu, neumožňujú podporiť záver konajúceho súdu, že odsúdený svojím správaním a plnením si povinností preukázal polepšenie. Odsúdený sa síce dopustil porušenia interných noriem, ktoré neboli posúdené ako disciplinárne previnenie, z čoho možno usudzovať na nižšiu závažnosť porušenia pravidiel správania sa počas výkonu trestu, avšak zistenie, že po nástupe na výkon ochranného protitoxikomanického liečenia došlo opakovane k negatívnemu správaniu sa odsúdeného, spochybňuje záver konajúceho súdu o polepšení sa odsúdeného. Ak by tomu tak bolo, odsúdený by určite vyvinul väčšiu snahu, aby sa negatívne po roku 2022 neprejavoval a aby dodržiaval stanovené pravidlá výkonu trestu.

Polepšenie je totiž vývojový proces vnútornej premeny osobnosti odsúdeného, ktorý sa navonok prejavuje len v jeho správaní. Na dosiahnutý stupeň nápravy možno usudzovať tak zo správania sa odsúdeného, k jeho pomeru k práci počas výkonu trestu, ale tiež z jeho osobných postojov k spoločenskému poriadku, k spoločenským záujmom, z jeho charakterových vlastností či osobných pomerov.

Z prepúšťacej správy z ÚVTOS Košice - Šaca je zrejmé, že odsúdený sa vyhýba všeobecne uznávaným hodnotám, vyhľadáva intenzívne zážitky, má urputnú snahu o pocit nezávislosti, nepocituje potrebu zmeniť svoj život a abstinovať od drog, čo bolo aj podnetom na ukončenie ústavnej formy protitoxikomanického liečenia, pričom tieto vnútorné postoje odsúdeného poukazujú na to, že jeho náprava, ktorú konajúci súd hodnotil ako polepšenie, je iba formálna s prispôbením sa režimu výkonu trestu. Tento záver podporujú aj zlyhania odsúdeného v správaní sa v roku 2022 a 2023.

Podľa názoru sťažnostného súdu nie je splnená ani druhá zákonná podmienka, že od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Na uvedené usudzuje sťažnostný súd jednak zo záveru, že k polepšeniu odsúdeného nedošlo na úrovni, ktorá sa vyžaduje pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, a jednak z hodnotenia odsúdeného z ÚZVJS, v ktorom je vyjadrené, že resocializačná prognóza sa javí do budúca ako menej priaznivá a riziko recidívy do budúca je stredné. Vzhľadom k tomu, že odsúdený vnútorne nezmenil svoje postoje k životu a teda aj k dodržiavaniu spoločenských noriem, keďže proklamuje tzv. „iné“ hodnoty v živote, čo je zrejmé z prepúšťacej lekárskej správy, nepovažuje za potrebné meniť svoj život, má nekritický postoj k životnému štýlu bez motivácie abstinovať od drog, nemožno ani od neho dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Odsúdený síce na verejnom zasadnutí pri svojom výsluchu uviedol, že s drogami skončil, keď sa mu narodila dcéra, čo je aj dôvod, prečo by nemal pokračovať v drogovej trestnej činnosti, avšak poukazujúc na jeho vyjadrenia v rámci výkonu ochrannej liečby ohľadne jeho maloletej dcéry, ku ktorej otcovstvo spochybňuje, že nikdy deti nechcel a partnerka to vedela, jeho vyjadrenie je v rozpore s jeho tvrdením o motíve skončiť s drogovou trestnou činnosťou.

Sťažnostný súd ale neakceptoval námietku sťažovateľa spočívajúcu v tom, že okolnosť, že odsúdený spáchal zločin podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) Tr. zákona, za ktorý mu bol uložený teraz vykonávaný trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov, v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia preukazuje, že predchádzajúce uloženie trestu nemalo naňho žiadny vplyv. Dôvodom neuznania tejto námietky je, že ide o okolnosť, na ktorú prihliadali sudy, keď rozhodovali o ukladaní trestu v súčasnosti vykonávaného, a teda táto okolnosť nie je podstatnou pre rozhodnutie o podmiennečnom prepustení, keďže zákon ustanovuje pre použitie tohto inštitútu iné podmienky a účel ako pre ukládanie trestu.

Na základe vyššie uvedených zistení a prezentovaných úvah sťažnostný súd uzavrel, že materiálne podmienky na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody neboli splnené, a preto napadnuté uznesenie vyhodnotil ako vecne nesprávne. So zreteľom na tento záver sťažnostný súd na podklade sťažnosti prokurátora zrušil napadnuté rozhodnutie a sám vo veci rozhodol tak, že zamietol žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.